

проблемами, котрі ускладнюють доставку гуманітарної допомоги; відсутністю безпечних умов праці на місцях, що спричиняють вигорання працівників і викликають високий рівень тривожності; обмеженістю фінансування через нестабільну ситуацію в країні; підвищенням соціальної напруги; зростанням комунікаційних проблем; збільшенням екологічних викликів, ін.

Відтак, розуміємо, що на сьогоднішній день ефективно управління проектами міжнародних благодійних представництв, які надають допомогу в Україні усім, хто її потребує, формує новий простір гуманітарної допомоги, розширюючи при цьому інституційні межі, демонструючи суб'єктивність, гнучкість, інноваційність, показуючи успішну координацію дій та ефективний моніторинг, що дозволяє забезпечувати стабільну суспільну підтримку, сприяє повоєнній відбудові держави та закладає основу для майбутніх гуманітарних зусиль в кризових умовах.

Перелік використаних джерел:

1. Хмелевська О. Гуманітарна діяльність в умовах війни в Україні. Демографія і соціальна економіка. 2023. № 51. Вип. 1. С. 96-117. DOI: <https://doi.org/10.15407/dse2023.01.096>

УДК 336.72

Черкашин Інна

студентка групи ПФ-41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Крупка Андрій

кандидат економічних наук

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Inna Cherkashyn

student of the group ПФ-41

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Andrii Krupka

PhD (Economics), Docent

Associate Professor of the Economics and Finance Department

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ФІНАНСОВИЙ СЕКТОР IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON THE FINANCIAL SECTOR

Світ стрімко розвивається, а разом з ним і глобальна фінансова система, для якої інноваційні технології є головним драйвером розвитку. Поруч з позитивним впливом нові технологічні рішення можуть нести загрозу фінансовій системі. Наприклад, фінансові аналітики зазначають, що остання банківська криза в США спровокована, в тому числі, і соціальними мережами та інтернет-банкінгом. Під час кризи 2008 року ці інструменти були куди менш розвинені, а зараз швидкість поширення новин та чуток, а також простота доступу людей до власних фінансів через інструменти фінансових технологій дуже посприяли відтоку депозитів з малих американських банків, що й викликало кризу ліквідності. Приклад впливу соціальних мереж: особа в Twitter прочитала про можливі проблеми у своєму банку і оперативно зняла депозит, а гроші перевела на рахунок у великому банку, купила облігації внутрішньої державної позики чи криптовалюту; час на здійснення транзакцій слав близько 30 хв, тоді як раніше подібні операції зайняли б кілька днів. Якщо цю гіпотетичну ситуацію масштабувати і передбачити, що таку дію здійснили

одночасно тисячі осіб, ми отримаємо найпростіший приклад як сучасні технології можуть сприяти катастрофічним подіям на ринку.

Швидкими темпами розвивається штучний інтелект, проте, на сьогодні ChatGPT не дає фінансових порад. В цьому є певна логіка, адже висновки можуть бути не коректними і не здатні враховувати всіх обставин, зокрема ментальні особливості розвитку суспільства. Наприклад, публікація згенерованого штучним інтелектом зображення вибуху біля Пентагону викликала короткочасне зниження фондового індексу S&P 500 приблизно на 0,3%. І це був перший випадок, коли згенероване штучним інтелектом зображення вплинуло на фондовий ринок. У майбутньому таких провокацій може бути безліч [1].

Окрім ризиків, новітні технології значно урізноманітнюють фінансові взаємовідносини. Отже, як інструменти на базі штучного інтелекту можуть покращити ринок фінансів для людей.

Покращена персоналізація. У багатьох банків є така послуга, як персональний банкір - фахівець, який закріплений за конкретними клієнтами і до якого вони можуть звертатися з будь-яких питань. З розповсюдженням інтернет-банкінгу та необанків персональних банкірів все частіше витісняють програмні інтерфейси.

Застосування ШІ-інструментів (в тому числі генеративного ШІ) дозволить створювати віртуальних персональних помічників. Такий помічник завжди нагадає про сплату обов'язкового платежу, попередить про ризиковану операцію чи проконсультує з приводу послуг, що є у банку. Це може бути або чат-бот, або згенерований відео-консультант, але в будь-якому випадку він знатиме всю необхідну інформацію про клієнта, завжди зможе допомогти і навіть взяти на себе якісь рутинні функції типу сплати регулярних рахунків.

Боротьба з шахрайством та відмиванням коштів. Здатності ШІ до швидкого аналізу величезних обсягів даних також допоможе у боротьбі із шахраями та злочинцями. За його допомогою буде дуже легко виявляти підозрілі та нетипові операції з переказу коштів та електронних платежів. Аналіз багатьох параметрів дозволить виявляти саме злочинні транзакції, а не блокувати всі нетипові платежі (наприклад, коли людина здійснює одноразову велику покупку).

Прискорення обслуговування. Досі багато операцій, особливо в корпоративному сегменті, проводяться вручну. Наприклад, для видачі великого кредиту на розвиток бізнесу (у споживчому сегменті прикладом є іпотека) банківські співробітники виконують багато рутинних операцій та аналізують великий обсяг інформації, вивчаючи платоспроможність клієнта. Впровадження ШІ-інструментів дозволить суттєво прискорити подібні процеси і пришвидшити обслуговування клієнтів [2].

Багато інструментів на основі штучного інтелекту вже використовується різноманітними фінансовими компаніями. Наприклад, американська компанія Enova International використовує ШІ і машинне навчання на своїй платформі кредитування. З допомогою цих інструментів відбувається фінансова аналітика та оцінка платоспроможності клієнтів.

Kensho Technologies створила програмне забезпечення, що за допомогою комбінації машинного навчання, хмарних обчислень і обробки природної мови може аналізувати тисячі наборів даних, документів та таблиць і отримувати необхідні дані. За інформацією Forbes, деякі трейдери за допомогою цього програмного забезпечення передбачили тривале падіння британського фунту після Brexit.

Штучний інтелект використовується у кількісному трейдингу - сукупності торгових стратегій, що ґрунтуються на кількісному аналізі, який спирається на математичні обчислення та числові методи для визначення торгових можливостей, аналіз великих обсягів даних - одна з його головних переваг. Штучний інтелект застосовує американська фінтех-платформа Capoe, що пропонує своїм клієнтам дані про альтернативні інвестиції, такі як венчурний капітал, предмети мистецтва та антикваріат, хедж-фонди тощо. Платформа компанії використовує обробку природної мови, машинне навчання та аналіз метаданих для перевірки та класифікації альтернативної інвестиційної документації клієнта.

Компанія Kasisto розробила голосову платформу KAI, допомагає банкам зменшити кількість операторів кол-центрів, надаючи клієнтам інструменти для самообслуговування. Також її чат-боти на основі штучного інтелекту надають користувачам фінансові рекомендації та допомагають у прийнятті інших щоденних фінансових рішень.

Фірма Darktrace створила платформу, яка на основі машинного навчання збирає та аналізує клієнтські дані для вдосконалення процесів AML і KYC. Також у компанії є продукт, що допомагає в аналізі платоспроможності позичальників і попередження шахрайства при оформленні кредитів [3].

Отже, штучний інтелект має не тільки великий потенціал у фінансовій галузі, а й вже успішно в ній застосовуються. Подальше впровадження подібних інструментів дійсно може призвести до великих змін на ринку, до яких потрібно пристосовуватися та спрямовувати у правильне русло з метою отримання позитивних ефектів.

Перелік використаних джерел:

1. Тренди ШІ: як штучний інтелект вплине на фінансову сферу? URL: <https://speka.media/trendi-si-yak-stucnii-intelekt-vpline-na-finansovu-sferu-vmjkzv> (дата звернення: 30.04.2024)
2. Штучний інтелект у фінтеху. URL: <https://pnn.com.ua/ua/blog/detail/artificial-intelligence-in-fintech-finance-sphere> (дата звернення: 30.04.2024)
3. Як штучний інтелект змінив фінансовий сектор: 6 головних напрямків. URL: https://processer.media/ua/yak-shtuchnij-intelekt-zminiv-finansovij-sektor-6-golovnih-napryamkiv/#google_vignette (дата звернення: 30.04.2024)